

Csík Tibor: Egy közgyűjtemény és használói

(folytatás)

15. A könyvtárak a tudásmegőrző intézmények közé taroznak. A gyűjteményükben főlhalmozódott ismeretek reprezentálásának általános eszközei a katalógusok. Ahhoz, hogy az ismereteket hordozó dokumentumokhoz hozzájussunk, szükséges ezen eszközök használata. Aki a tudását gyarapítani akarja, annak nélkülözhetetlen a könyvtári katalógusok használatának ismerete. Hasonló a helyzet az olvasótermi állomány elrendezésével is, az alapelvek ismerete nélkül nehéz önállóan megtalálni a keresett művet. Az állomány használatát minőségi és mennyiségi tényezők egyaránt befolyásolják, közülük is kiemelkednek: tartalmazza-e a legfontosabb referens műveket, ill. megtalálhatók-e benne a legkeresettebb könyvek, szakirodalmak. A következő vizsgálatunk tárgyai a könyvtári katalógusok és az olvasótermi állományok használata. A válaszadók a használat mértékét négyfokú skálán adhatták meg. A vizsgált témához szorosan kapcsolódik az a kérdés, hogy a könyvtárban való tájékozódáshoz olvasóink mennyiben veszik igénybe a könyvtárosok segítségét. A válaszokat az előzőekhez hasonlóan négyfokú skálán lehetett megadni. A skálák két végpontja minden esetben "1", a cselekvés tagadásától (nem használtam, nem vettem igénybe, nem kerestem) "4", a rendszeresen ismétlődő tevékenységig (rendszeresen használom, rendszeresen igénybe veszem, mindig ezzel kezdem) tart.

A könyvtárak katalógusainak, olvasótermi állományának használata és a könyvtáros segítségének igénybevétele:

	cédula-katalógus		számítógépes katalógus		olvasótermi állomány		könyvtáros segítsége		önálló keresés	
1	16	6%	67	24%	19	7%	4	1%	16	6%
2	53	19%	90	32%	80	30%	99	35%	55	20%
3	60	21%	57	20%	93	34%	119	42%	85	31%
4	153	54%	68	24%	78	29%	63	22%	119	43%

	282	100%	282	100%	270	100%	285	100%	275	100%
--	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------

Az, hogy a válaszadók majd negyede nem használt még számítógépes katalógust, elfogadható, ami viszont csodálatra méltó, hogy 6%-nak el sikerült kerülnie a cédulakatalógust. Bár ma még a számítógépes katalógusokat kevésbé használják, mint a cédulakatalógusokat, a sorrend belátható időn belül megfordul. Ennek okai között egyrészt ott a kényszer: a lezárt cédulakatalógusok az új szerzeményeket már nem tartalmazzák. Másrészt a korábbi leírások gépre vitele (retrospektív konverzió) révén a gyűjtemény mind nagyobb része az adatbázisban is visszakereshető. Behozhatatlan előny, hogy a számítógépes keresés lehetővé teszi több szempont együttes figyelembevételét.

A könyvtáros segítségének igénybevétele és az önálló keresés a katalógusokban nem zárják ki egymást. Az önállóan keresők szinte mindegyike segítséget is kér, sőt a munkát mindig önálló kereséssel kezdők (119) majd ötöde (18,5%-22) rendszeresen teszi ezt.

Érdeemes megvizsgálni azt is, hogy a különböző foglalkozásokhoz tartozók milyen arányban használják a katalógusokat, az olvasótermi állományt, és kérnek segítséget. A vizsgálat elvégzéséhez a 3. kérdésben található foglalkozások egy részéből három csoportot képeztünk: óvodapedagógusok, általános iskolai pedagógusok, középiskolai tanárok adják az elsőt, nevezzük pedagógusoknak; hallgatók a másodikat; a főiskolai, egyetemi oktatók és a kutatók alkotják a harmadikat, oktatók és kutatók névvel.

A könyvtárak katalógusainak, olvasótermi állományának használata és a könyvtáros segítségének igénybevétele a foglalkozási csoportokban:

	pedagógusok	hallgatók	oktatók és kutatók
cédulakatalógus	89%	93%	76%
számítógépes katalógus	61%	82%	60%

olvasótermi állomány	80%	90%	80%
könyvtáros segítsége	96%	99%	80%
önálló keresés	82%	92%	76%

Érdekes megfigyelni, hogy valamennyi foglalkozási csoportban a cédulakatalógust nagyobb rész használja, mint a számítógépet. A hallgatók esetében áll a legközelebb a használók aránya, ezután az oktatók és kutatók csoportja következik, s úgy tűnik, hogy a pedagógusok idegenkednek leginkább a számítógéptől. Azonos továbbá, hogy minden foglalkozási csoportban kiemelkedően magas a segítségkérők aránya. A hallgatók csaknem mindegyike, a pedagógusok legnagyobb része fordul segítségért a könyvtárhoz. Az oktatók és kutatók esetében is ez az arány a legmagasabb, de ez megegyezik az olvasótermi állományt használókéval.

16. A könyvtárak szempontjából az Internet jelentőségét nehéz volna túlbecsülni. Most a hálózaton a köz számára is elérhető könyvtári katalógusok ismertségét kívántuk vizsgálni. Az eredmények mélyen elgondolkodtatóak...

A kérdőívkitöltők (295) közül 245-en (83%) azt választották, hogy nem használtak még ilyen katalógust. 68-an nem indokoltak, a többiek (177) magyarázata azonban meglehetősen érdekes. 72%-uk (128) azért nem használt még, mert nem is volt rá lehetősége, vagy nem tudja használni az Internetet. E megfogalmazás mögött sok minden megbúvik: nincs számítógépe, nincs olyan számítógépe, mellyel internetezni lehet, nincs lehetősége ilyen gépet használni, hiányzik a használathoz szükséges ismeret, gyakorlat. A magyarázatadók 19%-a (33) azért nem használt, mert nem volt még rá szüksége. 9% (16) indokai az egyéb kategóriába sorolhatók: nem tudott róla, nincs ideje rá, nem próbálta még stb. 21 olvasónk használta már az Interneten más könyvtárak katalógusát. Hárman az Országos Széchényi Könyvtárét, két-két fő adta meg az Országos Idegennyelvű Könyvtárat, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárat és a Magyar Elektronikus Könyvtárat[!]. Az OPKM PAD nevű adatbázisát 15-en ismerik.

17. Az ismereteket hordozó dokumentumokhoz az út a könyvtárban a katalóguson keresztül vezet. Megvizsgáltuk, hogy milyen szempontok szerint keresnek olvasóink a katalógusokban, s igénybe veszik-e a keresésnél a könyvtáros segítségét.

A katalógusban való keresés szempontjai:

a. szerző(k)	246	42,30%
b. cím	188	32,30%
c. tárgyszó	112	19,20%
d. Magyar Pedagógia Tárgyszójegyzék tárgyszavai	13	2,20%
e. ETO	8	1,40%
f. saját kifejezés	15	2,60%
összesen:	585	100 %

A táblázatból leolvasható, hogy a keresések háromnegyed része a formai leírás elemei alapján történik, és csak egynegyed része tartalmi föltárás szerint. Tanulságos, hogy használóink mennyire nem ismerik a Magyar Pedagógia Tárgyszójegyzéket, mely könyvtárunkban készült, s melyet a tartalmi föltárásban használunk. Az ETO katalógus népszerűtlensége egyáltalán nem meglepő. Általános tapasztalat, hogy az olvasók alig ismerik az osztályozási rendszert, s ez alapján keresni igen kevesen tudnak.

A katalógusban való kereséshez 100-an kérnének segítséget.

A segítségkérések megoszlása a katalógusban való keresés szempontjainál:

szerző(k) (74/246) 30%

cím (61/188) 32%

tárgyszó (41/112) 36,6%

Magyar Pedagógia

Tárgyszójegyzék

tárgyszavai (7/13) 53,8%

ETO (4/8) 50%

saját kifejezés (9/15) 60%

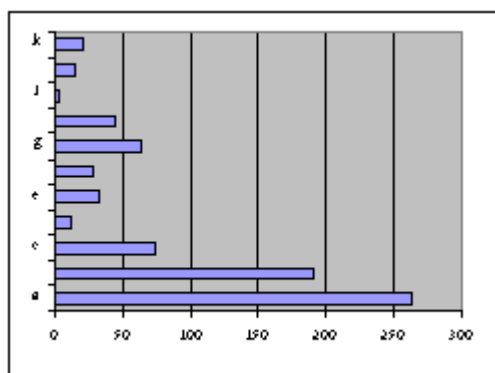
A szerzők szerint keresők kérnek legkevesebb segítséget, a pedagógiai tárgyszójegyzék alapján keresők több mint fele igényli a könyvtáros támogatását. Általánosságban elmondható, hogy a tematikus kereséshez több segítséget kérnek, mint a formai szempont szerintiékhez. A kép teljességéhez hozzátartozik, hogy a segítségkérők közül 14-en (14%) nem adtak meg semmilyen keresési szempontot. Lehetséges, hogy ők nem is próbálkoznak meg az önálló kereséssel, hanem a könyvtáros segítségére számítanak.

18. Minden könyvtár szereti fölmérni, hogy olvasói milyen témákat keresnek.

Az OPKM-ben az olvasók kereste irodalom téma szerinti megoszlása:

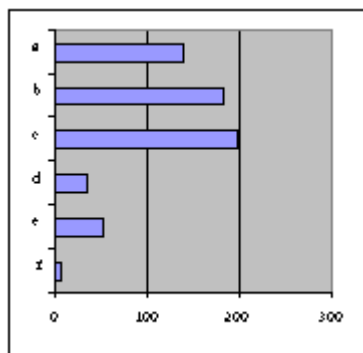
a. pedagógia, oktatásügy	263	35%
b. pszichológia	191	26%
c. társadalomtudomány, történelem	74	10%
d. természettudomány, matematika	12	1,60%
e. gyermek- és ifjúsági irodalom	32	4,30%
f. szépirodalom	28	3,70%

g. tankönyvek (taneszközök)	63	8,40%
h. filozófia, logika, etika	44	6%
i. mérnöki tudományok	3	0,40%
j. vallás	15	2,60%
k. egyéb	20	2,60%
összesen:	745	100,00%

A kérdésre 289-en válaszoltak.

19. A 19. kérdés arra keresi a választ, hogy olvasóink milyen előzetes igénnyel érkeznek az OPKM-be. Szempontjaink a következők voltak: már kész műlistával jönnek-e, meghatározott szerzők publikációit keresik, vagy egy téma irodalmát várják tőlünk, esetleg bibliográfiakészítés céljából, vagy adatokra kíváncsiak.

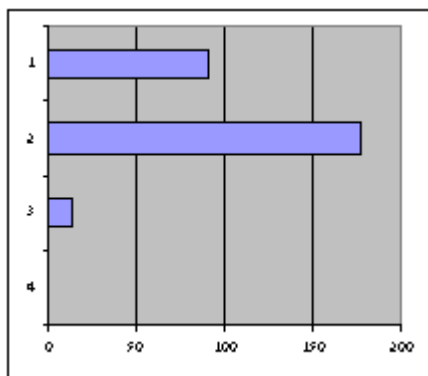

Olvasóink előzetes igényei:

a. irodalomjegyzékben szereplő művek	141	23%
b. szerző(k) közleményei	182	30%
c. témáról szóló művek	197	32%
d. adatok	36	6%
e. bibliográfiakészítés	52	8%
f. egyéb	7	1%
összesen:	615	100%

293-an válaszoltak a kérdésre.

20. Valamennyi szolgáltató intézmény számára fontos, hogy használóik igényei maradéktalanul teljesüljenek. Megkérdeztük olvasóinkat, milyen mértékben teljesülnek igényeik az OPKM-ben.

Olvasói igények teljesülése az OPKM-ben:

4. szinte mindig	91	32,40%
3. többnyire	177	63,00%
2. ritkán	13	4,60%
1. nem teljesülnek	0	0%
összesen:	281	100,00%

Az eredmények nem mondhatók rossznak. Rendeljünk az egyes állításokhoz számokat úgy, hogy az 1-es jelölje a nem teljesülést, a 4-es pedig a legnagyobb elismerést. Ez alapján olvasóink átlagos elégedettsége 3,28-nak adódik. Nem hagyhatjuk azonban figyelmen kívül, hogy a kérdőívkitöltőkből 14-en nem válaszoltak. Ha megpróbáljuk számításba venni őket is, akkor az ő értékelésüket vegyük 1-nek. Így a négyfokú skálán az igényteljesülés átlagos értéke 3,17. Ez az eredmény, bár föltételezésen alapul, még mindig elfogadható.

21. Mit tart lényeges szempontnak, ha meg akarja találni O. Nagy Mária: Az idegen nyelv oktatása c. művét?- kérdésre adott válaszok:

Az igények teljesülése, a keresés sikeressége nagyban függ attól, hogy milyen szempontok szerint, ill. hogyan keresnek. Ezt egy adott mű keresésének szempontjai alapján vizsgáltuk.

1. önálló könyv (monográfia) 21
2. folyóiratcikk 3
3. könyv fejezete 3
4. O. Nagy Mária alakban keresem 165
5. Nagy Mária, O. alakban keresem 51
6. Nagy Mária alakban keresem 15

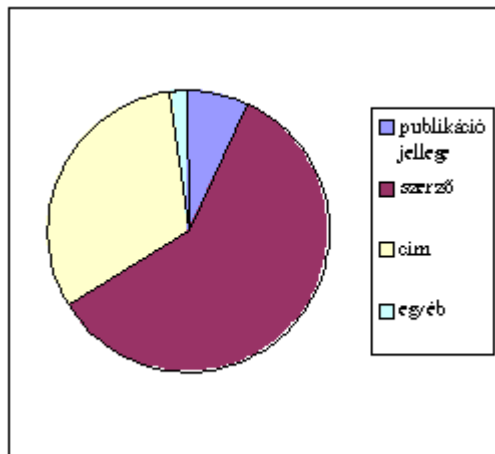
7. Az idegen nyelv oktatása alakban keresem 75

8. idegen nyelv oktatása alakban keresem 50

9. A könyvtáros segítségét kérem 67

10. Egyéb 6

A kapott adatokat összesítve a következő megállapításokat tehetjük. Egy mű megtalálásához 7% tartja lényegesnek a publikáció jellegét (könyv, folyóiratcikk, könyvfejezet), 59% a szerzőt, 32% a címet, az egyéb szempontok aránya mintegy 2%.

Arányok egy adott mű megtalálásának szempontjai között:

A publikáció megtalálásához 67-en kérnének segítséget. Közülük 31-en (46%) nem is jelölt be más szempontot, tehát ők a könyvtárosra bíznák magukat.

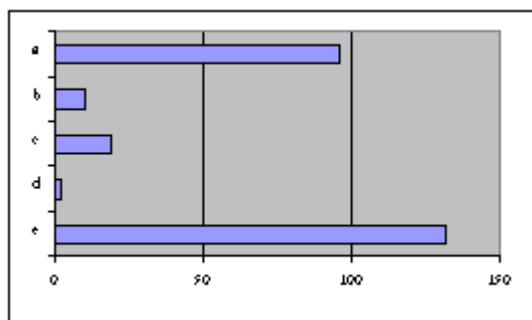
A kérdésre adott válaszok lehetővé tesznek mélyebb elemzést is. A könyvtárakban való eredményes keresés előfeltétele, hogy ismerjük a művekről készülő leírások legfontosabb elveit. Összesítve a szerző és a cím különböző formáira eső válaszokat megállapíthatjuk, hogy a könyvtári gyakorlatban alkalmazott formát a szerző esetében 22% (51/231), a cím esetében 40% (50/125) jelölte meg. (A könyvtári gyakorlat kifejezés témánk tárgyalásához megfelelő, az alkalmazott szabványok (MSZ, AACR2 stb.) és a gyakorlat taglalása szétfeszítené a közleményt.)

Foglalkozási csoportonként (lásd 15. kérdés) is megvizsgálhatjuk a válaszokat. A szerzőnél a hallgatók, az oktatók és kutatók megközelítőleg azonos része, hozzájuk képest a pedagógusok közül kevesebben választották a könyvtári gyakorlat alkalmazta formát; a cím esetében a sorrend oktatók és kutatók, pedagógusok, hallgatók.

22. A 22-es kérdés azt kívánja föltárni, hogy egy téma szakirodalmának megkereséséhez milyen katalógust választanak olvasóink.

Katalógusválasztás téma szerinti kereséshez:

a. tárgyszó-katalógus	96	37%
b. ETO katalógus	10	4%
c. szerzői betűrendes katalógus	19	7%
d. sorozati katalógus	2	1%
e. számítógépes katalógus	131	51%
összesen:		100%

A legtöbben a "számítógépes megoldást" választották a hagyományos katalógusokkal szemben. Az ETO katalógus méltánytalanul háttérbe szorult, pedig az OPKM-ben nincs is tárgyszó-katalógus. A könyvtár ezt az osztályozást használta 1994-ig a tematikus föltáráshoz a könyvek esetében, ezért a gyűjtemény nagy része még az ETO katalógusban kereshető. A fölmerülő kérdést általánosságban megfogalmazva: mely könyvtárakban használhattak tárgyszó-katalógust olvasóink... mely könyvtárakból ismerhetik ennyien a tárgyszó-katalógust..., (vö. 9. kérdés).

120-an jelezték, hogy segítséget kérnének, s közülük 68-an (56,6%) nem is választottak katalógust. Az adott témát tárgyszó- és ETO katalógusban keresők

majd harmada segítséget is igénybe vesz. A számítógépes katalógust választók több mint ötöde kér a könyvtárostól segítséget.

23. A túl sok információ éppen úgy hasznavehetetlen, mint a túl kevés. A számítógépes katalógusban való kereséskor is szembekerülhetünk ezzel a problémával. A következő két kérdés az ilyen helyzetek megoldási lehetőségeit kívánja föl tárni. Először azt az esetet vizsgáljuk meg, amikor túl sok találatunk van a keresett témához.

A 'túl sok találat' esetén alkalmazott megoldások:

Átnézem egyenként, és kiválogatom belőle a

számomra érdekeseket. 33 8,8%

További szempontokkal szűkítem a témát. 182 48,4%

Az adott témakörben publikáló szerzőt keresem inkább. 69 18,4%

A könyvtáros segítségét kérem. 84 22,3%

Egyéb 8 2,1%

Összesen: 376 100%

A válaszadók csaknem fele további szempontokkal szűkítené a keresést. 118-an megadták azt is, hogy milyen logikai kapcsolat van ekkor a szempontok között: háromnegyedük az és, a többiek a vagy mellett döntöttek.

24. Ezután vizsgáljuk meg azt az esetet, amikor túl kevés találatunk van a keresett témához.

A 'túl kevés találat' esetén alkalmazott megoldások:

Más szóval, kifejezéssel adom meg a témát. 151 38,3%

Több szót, kifejezést használok egyszerre a keresésben. 114 29,0%

Elfogadom a keresés eredményét. 10 2,5%

A könyvtáros segítségét kérem. 115 29,2%

Egyéb 4 1,0

Összesen 394 100%

Az első két megoldási mód aránya meghaladja a kétharmadot, ami nagyon jó benyomást kelt. A több szóval, kifejezéssel továbbkeresők közül 83-an megadták azt is, hogy milyen logikai kapcsolat van a keresőelemek között: 54%-uk (45) szerint és, 46%-uk szerint vagy. Ez az arány azonban meglehetősen bizonytalaná teszi az előző kérdésben a nagy többség által és kapcsolatot megjelölő válaszok értékét.

25. A használók oktatása (user education) a könyvtárak bevett feladatai közé tartoznak. Az OPKM több felsőoktatási intézmény hallgatóinak tart foglalkozásokat a könyvtár és szakirodalmi adatbázisok használatáról. Akkreditált pedagógus-továbbképző programja mellett vállalkozna könyvtárhasználói tanfolyamok tartására is. A kérdőív alapján egy ilyen tanfolyamon 136-an vennének részt, 134-en viszont nem, a kérdésre 25-en nem válaszoltak. A hallgatók közül kapcsolódnának be a legtöbben (49%) a tanfolyamba, őket a pedagógusok (45%) követik, s az utolsó helyen az oktatók és kutatók (36%) vannak.

26. Az utolsó pontban lehetőséget adtunk olvasóinknak, hogy bármilyen észrevételt, megjegyzést tegyenek. Az eredmény igen megható, ugyanis a túlnyomó többség meleg szavakkal méltatja a könyvtárt. Ha kis számban, de vannak elmarasztaló megjegyzések is. Előfordult, hogy nem volt elég segítőkész munkatársunk, sokat kellett a könyvre várni. A legtöbben a fénymásolást túl drágának találják. És szerepelnek a fölmerések kapcsán mindig elhangzó megjegyzések: a kevés példányszám, rövid kölcsönzési időtartam (egy hónap, előjegyzés hiányában telefonon hosszabbítva három hónap), kevés egyszerre elvihető könyv (4 db), az új könyvek nem elég gyorsan kerülnek állományba stb. Vannak, akik bővítenék az intézményt társalgóval, ill. olyan olvasói térrel, ahol beszélgetni, esetleg együtt dolgozni is lehet. Többen hiányolják az étkezési lehetőséget, és legalább italautomata működtetését javasolják. Volt, aki nagyon lelakottnak ítélte a könyvtár helyiségeit. A megjegyzések nagy része dicséri könyvtárosaink szolgálatkészségét, kedvességét. Különösen nagyra értékeli olvasóink a művek keresésénél kapott segítséget, elismerve ezzel a tájékoztató szolgálatban dolgozók munkáját. Többen kiemelik a könyvtár jó légkörét, a munkára különösen alkalmas olvasótermet. Sokan fejezték ki elégedettségüket.

Összegzés

Az OPKM használói túlnyomórészt felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalok. Kisebb hányaduk már diplomás pedagógus. A könyvtárat főként azért keresik föl, hogy az oktatásban számukra előírt szakirodalmat kölcsönvegyék, s ha az nem lehetséges, fénymásolják, esetleg helyben elolvassák. A pedagógiai munkához, a tanításhoz való fölkészülésért kevesen jönnek.

Az igényelt szakirodalom minőségét elsősorban a felsőoktatási intézmények határozzák meg. Ugyancsak az oktatási intézményektől függ a szakirodalom kezelése: adott szerző, vagy téma vonatkozásában a teljességre törekvés, válogatás szempontjai stb.

Olvasóink átlagban 3,39 könyvtárat használnak és 2,6-ból kölcsönöznek. A felsőoktatási könyvtárak önmagukban nem tudják kielégíteni hallgatóik könyvtárhasználati igényeit. Rosszabb a helyzet az iskolai gyűjteményekkel, mert sok helyen vagy nincs, vagy nem látja el föladatát. Az OPKM után a legtöbben a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárt és hálózatát használják, s ezután következnek a felsőoktatási könyvtárak.

A könyvtárban való eligazodáshoz, a gyűjteményt föltáró eszközök használatához nélkülözhetetlen a könyvtáros segítsége. A könyvtárhasználói ismerete, a számítógépes adatbázisban való keresési "kompetenciája" nem sok olvasónak teszi lehetővé, hogy önállóan jusson információhoz. Meglepő, hogy mennyien nem használták még az Internetet, s milyen kevesen ismerik az ott elérhető könyvtári katalógusokat.

A könyvtárak és a könyvtárosok számára is nagy kihívást jelentenek a nyilvántartásokat kezelő új eszközök (hardverek, szoftverek), az ismeretek új hordozókon (pl. CD-ROM, DVD) és csatornákon (pl. Internet) való megjelenése. - Pedig a munka, például a tudomány új eredményeinek áttekintése, még ezután következne... Úgy tűnik, hogy a könyvtárhasználók és a könyvtárosok csak önképzés révén nagyon nehezen tudnak lépést tartani a változásokkal. A közkönyvtárak helyzetét az is nehezíti, hogy az információs társadalom felé haladva az információhoz jutás egyre eszközigenyesebb, és ennek a költségei hozzáadódnak az információk amúgy sem olcsó árához.

Az OPKM a neveléstudomány szakirodalmának legnagyobb hazai gyűjteménye. Állományának jó minőségét és föltártságát a vizsgálat megerősítette. Szolgáltatásainkkal elégedettek olvasóink, akik nagyra értékelik a könyvtárosok segítségét. A pedagógia mellett a pszichológia iránt a legnagyobb az érdeklődés. Egyedülálló különgyűjteményeink iránt viszont meglehetősen kevesen érdeklődnek. Nem lehet ettől független, hogy a gyermek- és ifjúsági irodalomra és a tankönyvekre vonatkozó szakirodalom sem tartozik a legkeresettebbek közé. A sokak által még mindig pedagóguskönyvtárnak nevezett intézmény ma a pedagógia szakkönyvtára. Elvesztette a pedagógiai és ifjúsági irodalomra érvényes kötelezpéldány jogát, s a fönnmaradó köteles példányból való válogatáskor a

felsőoktatási könyvtárak mögé szorult. Pedig szakkönyvtári föladatai mellett felsőoktatási könyvtári föladatokat is ellát. – Olvasóink megalégedésére...

Irodalomjegyzék

Fuegi, David: Towards a national standard for a public library user survey. in: Public Library Journal. 1994, 2, 49-51.p.

Varga Kovács Amarilla: Olvasói igények és könyvtári szolgáltatások az OPKM-ben. in: Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum évkönyve. 1984. szerk. Balázs Mihály et al. Bp. 1984. OPKM. 169-178.p.

Kovács Zoltánné-Frey Tamásné: Olvasói igények vizsgálata az Országos Pedagógiai Könyvtárban. in: Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum évkönyve. 1965. szerk. V. Waldapfel Eszter et al. Bp. 1966. OPK. 5-44.p.

Károlyi Zsigmondné: A középiskolai tanárok könyvtári ellátottságának kérdési. in: Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum évkönyve. 1963-64. szerk. V. Waldapfel Eszter et al. Bp. 1965. OPK. 142-150.p.

A library and its users

The National Educational Library and Museum (NELM) is the national library of education science in Hungary. The library made a survey in 1999 about the user demands and library usage habits. The results of the survey are published in two parts (the 1st part see in Könyv és Nevelés 2000/4.). Based on the questions we wanted to get an idea about our users, who they are, what demands they have, what services they use in the library, what other libraries they use, and what knowledge do they have about the library. NELM is the biggest collection of educational literature in Hungary. The quality of the stock and cataloguing is reinforced by the survey. The users are satisfied with the services. Besides education science there is a great interest for psychological literature.

Eine Bibliothek und Ihre Benutzer

Die Landesbibliothek und Museum der Pädagogie (LBMP) ist die national Bibliothek des Erziehungswesens in Ungarn. 1999 wurde hier eine schriftliche Umfrage über die Bedürfnisse und Gewohnheiten der Benutzer durchgeführt. Die Ergebnisse sind in zwei Teilen in der Zeitschrift "Könyv és Nevelés" veröffentlicht. (Erster Teil siehe 2000/4.) Bei dieser Erhebung interessiert uns besonders, wer unsere Benutzer sind, welche Anforderungen sie stellen gegenüber uns, und welche Dienstleistungen der Bibliothek sie präferieren. Wir waren auch darauf neugierig, welche andere Bibliotheken sie besuchen und was für Kenntnisse sie von unserer Bibliothek haben. Die LBPM ist die grösste Sammlung der pädagogischen Fachliteratur in Ungarn. Der Qualität des Bestandes und Katalogisierung wurde durch die Umfrage bestätigt. Die Benutzer sind mit unseren Dienstleistungen zufrieden.